

College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
T.a.v. E. van der Burg
Postbus 202
1000AE Amsterdam

Amsterdam, 12 september 2017

Betreft: Advies aansturing ontwikkeling Sportas Amsterdam
Kopie: Raadscommissies Ruimtelijke Ordening en Zorg & Sport

Geachte heer Van der Burg, beste Eric,

Al in 2007 lanceerde de Sportraad het idee om het gebied tussen het Olympisch Stadion en het Wagener Stadion in samenhang te ontwikkelen tot de Sportas van Amsterdam. Sindsdien heeft de Sportraad – u zult zich dat ongetwijfeld nog herinneren - bij herhaling gehamerd op de vele, unieke kansen die de Sportas Amsterdam biedt en onze aanbevelingen en diensten bij u en uw departement aangeboden. Dat is besloten hier geen gebruik van te maken, respecteren wij. Dat dit echter nog altijd niet heeft geleid tot de ontwikkeling, dan wel een grondige aanzet daartoe, van een Sportas die de aanzienlijke potentie van het gebied ten volste benut, betreuren wij.

Afgelopen juli verscheen er opnieuw (!) een Gebiedsvisie Sportas. Inhoudelijk komt deze visie opmerkelijk genoeg grotendeels overeen met ons advies hierover uit 2011. De Gebiedsvisie eindigt met een keuze voor de te bepalen ambtelijke en bestuurlijke strategie (H6). En juist hier lijkt de gemeente opnieuw onze eerdere adviezen over de aansturing en inrichting van de organisatie in de wind te slaan. In deze adviesbrief delen wij nogmaals beknopt onze zienswijze hieromtrent en hopen u daarmee te overtuigen om alsnog te kiezen voor het optuigen van een publiek/private samenwerkingsvorm. Want de gemeente kan het eenvoudigweg niet alleen.

De potentie van de Sportas blijft onverminderd groot en de urgentie om deze te verzilveren neemt alleen maar toe. Een coherente ontwikkeling van het gebied biedt Amsterdam de mogelijkheid een nieuw icoon van internationale allure toe te voegen aan de stad. Een gebied dat veel meer bedient dan alleen de sport. De Sportas voegt ruimte aan de verdichtende stad. Het is de levenslijn tussen het volle Vondelpark en het uitgestrekte groen van het Amsterdamse Bos. De lijn die iedereen aanzet tot bewegen en inspireert om te gaan sporten en waar Amsterdammers dagelijks op een natuurlijke manier van kunnen genieten.

Om dit te kunnen bereiken zal de Sportas in samenhang moeten worden ontwikkeld, beheerd en geëxploiteerd. De potentie en schaal van het project brengen met zich mee dat dit niet uitsluitend door de gemeente gedragen kan en mag worden. Tevens raden wij af de programmatische en ruimtelijke opgave te scheiden en afzonderlijk te beleggen. Om de Sportas te kunnen ontwikkelen conform een ambitieniveau dat past bij de potentie van het gebied en de allure van onze stad – en waarbij ook nog eens verantwoord en effectief wordt omgegaan met de beschikbare algemene middelen – adviseert de Sportraad op korte termijn de volgende stappen te ondernemen.

1. Oprichten van een publiek/privaat samenwerkingsverband

Voor een succesvolle ontwikkeling van de Sportas is samenwerking en verbinding tussen de belangrijkste stakeholders noodzakelijk. De gemeente treedt hierbij faciliterend op en neemt het initiatief voor de oprichting van een publiek/privaat samenwerkingsverband in een onafhankelijke rechtsvorm (bijvoorbeeld een *stichting*). Op deze manier kan enerzijds geprofiteerd worden van financiële, operationele en deskundigheidsvoordelen van private partnerschappen en anderzijds invulling worden gegeven aan een betrokken maar meer bescheiden rol van de overheid. Dit laatste betekent geenszins dat de gemeente Amsterdam (en Amstelveen) de regie over het project uit handen geeft. Met name een zorgvuldige en transparante besteding van de algemene middelen wordt in dergelijke constructie geborgd waarbij de gemeente bovendien voldoende sturings- en correctiemogelijkheden houdt om de uitvoering conform het gebiedsconcept te bewaken. De belangrijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente worden op deze manier binnen het samenwerkingsverband helder en stevig verankerd.

2. Opstellen van een Gebiedsconcept

Vooralsnog is de inrichting van dit unieke gebied een opeenstapeling van onsamenvangende ad-hoc en deelontwikkelingen gebleken. Bovendien is inmiddels gestart met een deelstudie naar 'De Kop van het Amsterdamse Bos'. Op deze manier wordt de uitzonderlijke en eenmalige kans onbenut gelaten om de Sportas in samenhang en daarmee naar zijn werkelijke potentie te ontwikkelen. Dit moet worden voorkomen en dat kan alleen door met voorrang een overkoepelend plan te maken. Hiertoe dient het bovengenoemde samenwerkingsverband een regiegroep ("Regiegroep") te formeren die opdracht geeft voor het opstellen van een Gebiedsconcept. Dit Gebiedsconcept omvat de kaders voor de ruimtelijke opgave ("hardware") waaraan in het gebied moet worden voldaan alsook richtlijnen voor de programmatische invulling ("software") die medebepalend is voor design en inrichting van de hardware. Zowel de bouwplannen als de programmatische invulling worden telkens getoetst aan de richtlijnen uit het Gebiedsconcept. Zo wordt een samenhangende ontwikkeling van het gebied – en daarmee een echte Sportas die recht zal doen aan de historie en toekomst van het gebied – gewaarborgd. De Regiegroep kan hardware opdrachten uitzetten of delegeren (bijvoorbeeld aan het Projectbureau Zuidas) en voorstellen daartoe bestuderen en accorderen, evenzo voor de software. In alle gevallen zullen de plannen echter getoetst worden aan de richtlijnen uit het Gebiedsconcept zodat een coherente ontwikkeling en een op elkaar afgestemd geheel wordt verzekerd.

De Sportraad is er van overtuigd dat dit de meest geschikte manier is om de aansturing van de verdere ontwikkeling van de Sportas te organiseren. Mocht u nog altijd een andere mening zijn toegedaan dan kunnen wij niet anders dan daar begrip voor hebben. Wel zouden we het in dat geval zeer op prijs stellen een inhoudelijke toelichting te ontvangen op uw beweegredenen voor dergelijk besluit.

Met vriendelijke groet,

mr. drs. R.D. Geerlings

Voorzitter

SPORTRAAD AMSTERDAM